

REPORTATGE

La història de la Carrova a través de les monedes

Un estudi numismàtic sobre el conjunt de monedes d'època romana trobades a la vil·la de la Carrova demostra la llarga ocupació del conjunt en l'època antiga

AMPOSTA L.B.

La jove arqueòloga Judit Ralda ha realitzat un estudi sobre el conjunt numismàtic de la vil·la romana de la Carrova a partir de tot el conjunt de moneda romana recuperat en les campanyes d'excavació arqueològica dutes a terme en aquesta vil·la entre els anys 1998, 2000 i 2003. A partir d'aquest treball, ha pogut "corroborar i recolzar moltes de les hipòtesis que es tenen sobre l'ocupació d'aquest conjunt durant l'època antiga". Així, amb l'anàlisi de les monedes ha pogut determinar les diferents fases d'ocupació de la vil·la romana, entre els segles III aC i el IV dC.

La primera fase d'ocupació entre els segles III i I aC estaria relacionada amb el moviment de tropes de l'exèrcit romà "i també ho podrien estar amb la societat ibèrica, ja que a la zona de la Carrova hi ha restes d'un assentament rural ibèric i podria ser que hi hagués una relació comercial entre els romans i els ibers". D'aquesta època i fins als inicis de l'època imperial, l'autora ha identificat diverses monedes ibèriques, encunyades en ciutats de la vall de l'Ebre com Celsa (Vetilla de Ebro), cosa que demostra l'existència de relacions comercials entre les diferents tribus ibèriques amb el riu Ebre "com a mitjà de comunicació".

De l'època imperial, a partir del s. I dC i fins a la primera meitat del segle II dC, hi ha un altre conjunt monetari que confirma la hipòtesi que durant el segle II dC aquest assentament hagués estat abandonat: "l'estudi de les monedes coincideix amb els resultats de les excavacions arqueològiques", assegura Ralda. I és que del segle II només s'han datat dos monedes i "el més segur és que fossen utilitzades en segles posteriors, ja que no hi ha constància que durant aquest segle hi hagués activitat a la zona".

A partir de mitjans del segle III dC, el registre numismàtic de l'assentament es torna més abundant. D'aquesta època, Ralda ha identificat un conjunt de nou antoninians, una moneda amb un alt contingut en plata, encunyats entre els anys 253 i 270. "Si sabem que, a partir del s. III, l'imperi romà entra en crisi i tenint en compte que aquestes monedes tenen un alt valor nominal, podria ser que es tractés d'un petit tresorament".

Finalment, el gruix de moneda documentada correspon al segle IV dC, que coincideix amb "el moment de més activitat a la vil·la romana". Aquest moment apareix representat "per monedes de baix valor nominal, fraccionàries de bronze, que pertanyen a la dinastia constantiniana", cosa que data el final de l'ocupació de la vil·la al

L'estudi analitza el gruix de monedes localitzades a la Carrova. / ARXIU

volant de l'any 400 dC. D'aquesta època ha estudiat també un lot d'onze monedes fraccionàries "de valor més alt" que en el moment de la seua troballa estaven totes agrupades. Segurament es tractaria d'un altre "tresorament". Les monedes havien estat desades conjuntament en una bossa o altre contenidor de material orgànic i, possiblement, serien diners estalviats pels habitants d'aquest assentament rural.

LA PROCEDÈNCIA DE LES MONEDES Entre la varietat de les monedes localitzades, l'autora destaca que durant l'època republicana, si bé part de les monedes són encunyades a Roma, també n'hi ha d'altres llocs de la península Ibèrica i destaca les monedes encunyades a la vall de l'Ebre (Celsa), que refer-

men "el riu com a mitjà de comunicació"; una via que es fa servir també posteriorment. Així, de l'època imperial (segles I i II dC) s'han trobat monedes encunyades a Saragossa (Caesaraugusta) i també de Tàrraco o Lió, "on s'encunyava la major part de monedes d'or i plata de l'època". Concretament, d'aquesta època cal destacar que a la Carrova es va localitzar un dinar de plata d'August encunyat a Lió, "una moneda molt valuosa". Pel que fa a l'època baix imperial, es documenten monedes provinents de França (Arles, Tréveris, etc...), Itàlia (Roma), Grècia (Sícia) i Turquia (Constantinopla, Nicomèdia...).

L'estudi forma part de la tesina *El conjunt numismàtic de la vil·la romana de la Carrova* elaborada per Ralda i ha estat lliurat al Museu de les Terres de l'Ebre. ■